

Äldreombud vid Folktandvårdens kliniker

De äldre idag har i regel tänderna i behåll. De har fyllningar, broar och kronor som kräver underhåll. Bra tandvård är för de äldre viktigt för både livskvalitet och hälsan som helhet. Mun och tänder är en del av kroppen, och utan omtanke kan de stå oss dyrt i både lidande och pengar. Problem med tänderna för med sig smärta, undernäring på grund av svårigheter att bita, tugga och svälja samt risk för infektioner. Dålig munhälsa kan också leda till ökad risk för bl.a. Hjärt- och kärlsjukdomar. Alla behöver gå till tandläkaren tillräckligt ofta. Många äldre förlorar dock kontakten med tandvården.

I tidningen Dagens Samhälle har vi kunnat läsa att enligt en studie från Kunskapscentrum för äldretandvård i Uppsala hamnade var fjärde person över 75 år utanför tandvårdens kallelsesystem. Undersökningen gällde både offentliga och privata kliniker. Enligt Ulrika Kjellsdotter, tandhygienist på Folktandvården i Tierp och projektledare för Region Uppsalas nya satsning på äldreombud, händer det ofta att personer ringer återbud och ber att få återkomma senare men så rinner det bara ut i sanden. Situationen är sannolikt densamma i Gävleborg.

Region Uppsala startar i höst ett projekt som har som mål att få fler äldre att behålla tandvårdskontakten. Varje folktandvårdsklinik i regionen har utsett ett äldreombud. Uppgiften för äldreombudet är att följa upp patienter över 75 år som ringer återbud eller inte dyker upp. Äldreombudet ska också ge munvårdsråd på telefon och påminna om hur viktigt det är att regelbundet gå till tandläkaren.

Enligt Ulrika Kjellsdotter är metoden enkel:

Vid återbud erbjuds en ny tid direkt. Om den äldre inte vill ha en ny tid ber kliniken att få återkomma efter två månader. Då ringer äldreombudet upp. Äldreombudet ska ta sig tid vid kontakten. Småprata lite och försöka få fram vad det är som hindrar och om det finns något som Folktandvården kan hjälpa till med för att underlätta besöket. Om det blir nej även vid nästa kontakt upprepas proceduren tills personen kommer till en undersökning eller säger nej till fler påminnelser. Äldreombudsprojektet handlar också om att dokumentera alla kontakter. I journalen ska anledningen till avbokningen noteras och också vilka svårigheter som finns och om patienten fått munvårdsråd.

Projektet med äldreombud fokuserar på kategorin ”sköra äldre”, det vill säga de som fortfarande bor hemma men som behöver ett succesivt ökande stöd för att klara sin dagliga tillvaro. Till kategorin räknas även dem som har behov av lättare hjälp från hemtjänsten eller anhöriga.

Äldreombuden i Region Uppsala är utsedda bland dem som redan arbetar på Folktandvårdens kliniker som tandsköterskor eller receptionister. Region Uppsala har som mål att permanenta satsningen på äldreombud.

Liberalerna anser att region Gävleborg ska starta ett projekt med äldreombud enligt den modell som finns i Uppsala.

Yrkande

Att Region Gävleborg ska starta ett projekt med äldreombud enligt den modell som finns i Uppsala.

Hasse Backman (L)
Helena Englund (L)
Peter Nordebo (L)